

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

5 — Calea Rahovei — 5

Lângă Palatul justiției

S U M A R

Revisuirea în penal de d-l Ștefan Scriban;

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Înalta Curte de casație Secțiuni-Unite: B. Costinescu cu Administrația succesiunii def. Gr. Eliad;

Casație secția I: Creditul Urban București cu Ana St. Mățășaru și alții cu o Observație de C.

Casație Secția II: Societatea Economia cu G. și Iancu D. Popot și Eufrosina Canadi;

Curtea de apel București secția III: Ștefan Alexandrescu cu Vasile I. Ionescu;

Tribunalul Suceava: Ion N. Pascariu cu Vasile al Popirtoaei;

Judecătoria Ocol. T.-Severin: Mihail Anastasiu cu St. Nenovic, Ecaterina Suici și I. Popeanu;

Judecătoria Ocol. II Iași: G. Tincu cu S. Rauch, cu o Observație de d-l D. Alexandrescu;

Noul Regulament al Facultăților de drept.

Revizuirea în Penal

După ce am publicat articolul meu despre reabilitare în coloanele prezentei reviste, (1) unde mă pronunțam pentru introducerea acestei instituții și în dreptul nostru, am văzut reluată chestiunea și, dacă nu mă înșel, ea a format subiectul discursului de deschidere a anului judiciar la una din curțile noastre de apel (2) cum și a unui studiu de către un distins membru al parchetului de Ilfov. Problemele penale, prin urmare, încep să ocupe spiritele cele mai luminate, fără să mai amintesc frumoasa și interesanta polemică născută asupra cazului soldatului Ispășoiu între magistrații Erbiceanu și Teodorescu, polemică ce a avut darul de a pune în evidență profundele cunoștințe ale ambilor combatanți (3).

Nu mai vorbesc nici de frumoasele și eruditele articole ale învățatului nostru penalist, d-l I. Tanoviceanu, aprig susținător al pedepsei cu moarte, care, tot în coloanele acestei reviste, a susținut cu multă putere, necesitatea falimentului civil sau a închisorii pentru datorii (4).

Astăzi vreau să semnalez o lacună a dreptului

penal și anume aceea relativă la materia revizuirii (art. 445—449 Pr. penală).

După părerea unor penaliști, revizuirea nu se aplică de cit în materie *criminală* ceea-ce rezultă din termenii legii, care vorbește de *crimă* (art. 445), de *omucid* (art. 446), de *acuzat* (art. 447), etc. În acest sens se pronunță d-l I. Tanoviceanu în admirabilul curs de drept penal ce-l făcea la Universitatea din Iași. Tot în acest sens se pronunță și parte din doctrină. Ast-fel Ortolan zice că extensiunea la afacerile de poliție corecțională și de simplă poliție a revizuirii n'ar fi în termenii codului, nici în spiritul instituției (5).

Și, cu toate acestea, s'a admis de jurisprudență că art. 447 din Pr. penală deși vorbește numai despre deciziunile curții cu jurați și, prin urmare, s'ar putea zice că el nu este aplicabil în corecțional, totuș motivul ce a făcut pe legiuitor să admită revizuirea, adică acela ca un ino-cent să nu fie, prin eroare, condamnat, existind și în corecțional ca și în criminal, nu este nici-o rațiune de a face distincțiune.

Așa dar principiul pus de legiuitor în art. 447 și în cele ce-l preced în cap. III din Pr. penală, nu este limitativ de cit în cauzele ce pot întemeia o cerere de revizuire, nu însă și în sensul că trebuie să nu-l aplicăm de cit în materie criminală, și a-l restringe numai la deciziunile juraților (6).

În această părere, cum vedem, se admite că se poate cere revizuirea, pentru aceleași motive ca în materie criminală, și în cea corecțională. Odată însă porniți pe această cale, trebuie să întindem principiul și în materie de simplă poliție, căci și aci un inculpat poate fi condamnat din eroare. Cu modul acesta însă mergem prea departe față cu textele existente.

O atare părere socot că nu se poate susține, căci instituțiunea revizuirii are un caracter ex-

(1) Curierul Judiciar, No. 38/903.

(2) Ibidem.

(3) Curierul Judiciar, No. 63/903 sq.

(4) Curierul Judiciar, No. 59, 68, 79/903.

(5) M. Ortolan, *Éléments de Droit Pénal*, ed. III-a, II, 2385.

(6) Cas., II, No. 108/81, Bulet. 1881, p. . .

cepțional, întru cit ea aduce o gravă atingere principiului de drept public al autorității lucrului judecat. Așa fiind, nu putem da textelor respective de cit o interpretare restrictivă.

Revizuirea va fi limitată dar numai în erorile judecătorești de un ordin înalt, avind consecințe grave, cum e în materie criminală (7).

Intr'o materie însă așa de importantă ca aceasta, nu putem lăsa ca soluțiunea să atirne de arbitrariul jurisprudenței pururea schimbătoare. Și ce vom face în materie de simplă poliție?

Spre a fi logică, jurisprudența va întinde regula și aici, deși contravențiunile nu pot atrage de cit pedepse minime? Cine poate însă prevedea soluțiunea la care se va opri jurisprudența în viitor? Se impune, așa dar, ca codul penal să fie complectat în această privință, spre a se pune principiul în lege că revizuirea e admisibilă în orice materie, căci interesul societății este ca să înlătore erorile judiciare or unde s'ar găsi ele.

Tot aici e locul să spunem că Suprema Curte, în afacerea celebrei crime de la Foișor, a pus principiul că revizuirea poate fi admisă chiar dacă condamnații s'au executat pedepsele, fiind-că interesul suprem e de a se declara judecătorește cari sunt adevărații culpabili; că unii au fost condamnați pe nedrept, din care cauză li se cuvina o reabilitare morală (8).

Acest principiu există și în art. 401 pr. pen. germană, care spune că nici executarea pedepsei, nici moartea condamnatului nu se opun la admiterea cererii de reîncepere a procedurii.

Un principiu așa de important ca acesta trebuie însă formulat anume, nu lăsat la discrețiunea jurisprudenței, așa că, și din acest punct de vedere, materia revizuirii trebuie ea însăși revizuită.

În fine, deciziunea sus amintită spune că art. 449 pr. pen. din inadvertență se referă la art. 445, în loc de a se referi la art. 446, cum e în textul corespunzător francez, soluțiune aprobată, cu drept cuvint, de d-l Alexandresco, căci legiuitorul român n'avea nici un motiv spre a face o atare schimbare (9).

Cum vedem, materia revizuirii trebuie complectată, deși jurisprudența supremei Curți înlătură neajunsul semnalat.

Dorohoi, 20 Iulie 1904

Ștefan Scriban

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE, Secțiuni-Unite

Audiența de la 12 Februarie 1904

Președenția D-lui C. E. SCHINA, Prim-Președinte

B. Costinescu cu Administrația succesiunii def. Gr. Eliad

Decisiunea No. 3

Competință.—Competința secțiilor Curții de casație.—Cum se determină.—Afaceri judecate ca civile de instanțele de fond.—Recurs.—Competința secției I a Curții de casație.— (Art. 5 din legea organică a Curții de casație).

Competința secțiilor Curții de casație se determină după natura instanței de la care emană hotărîrea supusă recursului.

Ast-fel, de și o afacere venită în recurs ar părea a fi comercială prin natura sa, însă dacă a fost judecată de instanțele de fond ca civilă, în condițiunile și termenile prescise de procedura civilă, fără nici o opunere din partea vre-uneia din părți, atunci acest recurs se judecă de secția I a Curții de casație, singura competentă a judeca hotărîrile date de instanțele civile.

S'au luat în cercetare recursul făcut de o parte de B. Costinescu, în contra decisiilor Curții de apel S. I cu No. 153/900 și 60/902 și contra încheerii aceleiași Curți cu No. 1667/96, în proces cu N. Naumescu și Virgil Alexandresco, administratorii succesiunii defunctului Gligore Eliad, precum și recursul făcut de acești administratori, în contra decisiunii cu No. 60/902, a secțiunii I-a a Curții de apel din Iași, recursul trimise în secțiuni-unite, pentru ca aceste secțiuni să pronunțe un regulament de competență, de oare-ce secția I-a a acestei Curți, prin decisiunea cu No. 450/903 și 451/903 și-a declinat competența de a judeca aceste recursuri, considerînd afacerea comercială și trimișindu-le a fi judecate de secția II-a a acestei Curți, iar această secție și-a declinat competența la rîndul său, prin decisiile cu No. 552 și 553/903, pe motiv că de și afacerea este comercială prin natura sa, însă a fost judecată de instanțele de fond ca civilă, în condițiunile și termenile prescise de Procedura civilă, fără nici o opunere din partea vre-uneia din părți.

S'au prezentat în instanță: recurentul B. Costinescu în persoană, asistat de d-l adv. Vasile Cancicof, precum și recurenții N. Naumescu și Virgil Alexandresco, administratorii succesiunii Gr. Eliad în persoană, asistați de d-l avocat I. N. Cesărescu;

S'au ascultat d-nii adv. Vasile Cancicof și I. N. Cesărescu în concluziuni.

Curtea deliberînd, și

Avînd în vedere că competența secțiunilor Curții de casație se determină după natura instanței de la care emană hotărîrea supusă recursului;

Considerînd că, în speță, de și afacerea judecată prin decisiile supuse recursului pare a fi comercială prin natura sa, însă a fost judecată de instanțele de fond ca civilă, în condițiunile și termenile prescise de Procedura civilă, fără nici o opunere din partea vre-uneia din părți, și ca atare, atît tribunalul în prima instanță, cît și Curtea de apel au judecat ca instanțe civile;

Considerînd că hotărîrile date de instanțele civile se judecă de secția I-a a acestei Curți, conform art. 5, al. 1, al legii organice a Curții de casație;

Că așa fiind, recursul de față urmează a fi trimis în cercetarea secțiunii întia Curții.

Pentru aceste motive, Curtea, regulînd competența, trimite afacerea spre a fi judecată de secțiunea întia a acestei Curți.

(7) Ortolan, ibidem.

(8) Cas. II. Bulet. pe 1899, p. 1336 sq; Curierul Judiciar, No. 2/900; Dreptul, No. 12,900.

(9) D. Alexandresco, Comentariul Dreptului Civil, Vol. VII, p. 625, n.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE, S. I

Audienţa de la 31 Mai 1904

Preşedinţia D-lui G. LIGIU, Consilier

Creditul Urban Bucureşti cu Ana St. Mătăsaru şi alţii

Urmărire imobiliară.—Contestaţie.—Termen.— Dacă se poate face contestaţie numai înaintea primului termen de vânzare sau şi înaintea celorlalte termene după o amânare sau mai multe amânări.—(Art. 525 şi 535 Proc. civilă).

In materie de urmărire imobiliară se poate face contestaţie, cu cel puţin 20 de zile înaintea termenului făcut pentru adjudecarea provizorie, şi aceasta nu numai la primul termen de vânzare, ci şi la celelalte termene când vânzarea a fost amânată o dată sau de mai multe ori.

Decisiunea No. 282/904. — Respins recursul făcut de Societatea Creditului Urban Bucureşti, contra decisiunii Curţii de apel Galaţi, secţia II, dată în procesul cu Ana St. Mătăsaru şi N. St. Niculau.

Curtea,

Ascultind citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Gr. M. Buiuciu;

Pe d-l I. Vilacrosse, avocatul recurentei Societăţi în dezvoltarea motivelor de casare; şi

Pe d-l Ionescu, avocatul intimaţilor în combateri.

Deliberind,

Asupra mijlocului unic de casare:

„Gresită interpretare a art. 535 proc. civ. după care nu se poate face contestaţie la urmărirea nemişcătoarelor decât cu cel puţin 20 zile înainte de întiul termen fixat pentru adjudecarea provizorie, iar nu şi înaintea celui de al doilea sau de al treilea termen fixat pentru adjudecare, în caz când vânzarea s'a aminat. Atit tribunalul Putna, cit şi Curtea de apel din Galaţi, admiind în principiu contestaţiunea care e făcută înaintea celui de al doilea termen fixat pentru adjudecarea provizorie, violează citatul text de lege.

Văzind decisiunea atacată precum şi art. 525 şi 535 procedura civilă reformată;

Considerind că, cestiunea de drept de dezlegat este aceea de a se şti dacă e admisibilă contestaţia ce se face cu cel puţin 20 zile înainte termenului pentru adjudecaţiunea provizorie, când acest termen nu este cel d'intiū, fiind pînă atunci adjudecaţiunea amînată odată sau de mai multe ori;

Considerind că pentru a înlătura surprinderile şi străgănirile ne sfîrşite la care dădea loc sistemul procedurii vechi, după care o contestaţie de ori-ce natură se putea produce în ziua chiar a vânzării, legiuitorul nou prin art. 525, a prescris că contestaţiunile care au de obiect drepturi relative la imobilul urmărit să se producă cel puţin cu 20 zile înainte termenului de adjudecaţiune provizorie, pentru ca tribunalul să nu fie silit de a amîna vânzarea numai ca să aibă timp de a cerceta acele contestaţii;

Considerind că or-cît de salutară ar fi această măsură, ea este o margine a dreptului de apărare, în raport cu sistemul legii vechi, şi prin urmare ea nu poate fi susceptibilă de o interpretare riguroasă;

Considerind că atunci cînd textul vorbeşte de termenul de adjudecaţiune provizorie, a zice că trebuie să înţelegem primul termen de adjudecaţiune, pentru a ajunge să respingem ca tardivă contestaţia făcută cu 20 zile înainte acestui termen este să adăogăm la lege o rigoare mai mult, ceia-ce e în contra regulilor celor mai elementare de interpretare a legilor;

Considerind că avantajul ce legiuitorul a voit să asigure creditorului urmărit de a nu i-se amîna vânzarea numai pentru ca judecătorul să aibă timp de a

cerceta contestaţia produsă, îi este păstrat, fie că contestaţia se produce la primul termen de adjudecaţiune, fie că se produce la termenile ulterioare;

Considerind, pe de altă parte, că ar fi şi inechitabil, cînd dintr'o întimplare fericită pentru contestator s'a zădărnicit termenul de adjudecaţiune, de a i se refuza dreptul de a produce apărarea sa înăuntru termenului ulterior, atunci, cînd poate, din împrejurări neafirmate de voinţa sa, n'a putut'o produce înăuntru termenului d'intiū;

Considerind că în zadar se pretinde că interpretarea contrarie reese clar din dispoziţiunile art. 535 proc. civ. după care termenul, în caz de amânare a vânzării, fiind de cel puţin 2 săptămîni ar fi cu neputinţă a se face contestaţie conform art. 525, căci această obiecţiune să întemeiază pe o confuşiune ce se face între termenul ce tribunalul fixează pentru adjudecaţiunea amînată şi între publicaţiunea aceluşi termen; şi, în adevăr, textul art. 535 zice că: «amînarea adjudecaţiunei nu poate fi mai scurtă de 4 săptămîni. Alte publicaţiuni şi afişte noi se vor face în două săptămîni cel puţin înainte zilei din nou hotărîte pentru adjudecaţiune», de unde reese din contră, foarte clar, că contestatorul are 8 zile mai mult decît îi trebuie pentru a produce contestaţia sa, afară numai dacă s'ar susţine că el nu se poate folosi de zilele ce preced publicaţiunea, ceia-ce ar fi iarăşi o violare a regulilor de interpretare;

Considerind că, așa fiind, Curtea a interpretat corect art. 525 din procedura civilă, şi prin urmare, mijlocul de casare este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Observaţie. — Decisiunea Inaltei Curţi admite în totul teoria susţinută de noi în coloanele acestui ziar⁽¹⁾. Jurisprudenţa însă a variat în această privinţă. Aşa, Tribunalul Iaşi s. II, în anul 1901, decide că contestaţiile la urmărire nu se mai pot face dacă s'a amînat odată vânzarea⁽²⁾. Mai tîrziu, Inalta Curte s. II, prin decisia cu No. 286/903 admite aceeaşi teorie⁽³⁾. Tribunalul de Ilfov, secţia de notariat însă, în mod constant, a admis teoria Inaltei Curţi s. I. pe care o publicăm mai sus, ca şi a Curţii de Galaţi.

Amicul nostru D. Mironescu a combătut teoria Curţii de Galaţi, pe care o întăreşte Inalta Curte, s. I⁽⁴⁾.

C.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE, Secţia II

Audienţa de la 5 Decembrie 1903

Preşedinţia D-lui N. MANDREA, Preşedinte

Societatea „Economia” cu G. şi Iancu D. Polop şi Eufrosina Canadi.

Competinţă.—Instanţele judecătoreşti avînd plenitudinea jurisdicţiunei.—Competinţa lor de a judeca atit afaceri civile cit şi comerciale.—Hotărîre în care nu s'a discutat şi motivat dacă afacerea a fost civilă sau comercială.—Criteriul după care se distinge dacă afacerea a fost civilă sau comercială.—Sentinţă intitulată

(1) Vezi Curierul Judiciar No. 36, 38, 40, 48 şi 50 din 1904.

(2) Curierul Judiciar No. 52 din 1901.

(3) Curierul Judiciar No. 40/904.

(4) Vezi Revista de Drept şi Sociologie din Martie 1904.

ca civilă. — Dacă decide că afacerea a fost civilă. — Tribunalele cari nu au o secție specială comercială. — Dacă la asemenea tribunale aplicarea art. 108 din Pr. civilă și are aplicațiunea. — (Art. 108 și 318 Pr. civilă; art. 893 Cod comercial).

1. *Instanțele judecătorești având plenitudinea jurisdicțiunii, ele sunt competente să judece atât afacerile civile cit și cele comerciale, și atunci când un tribunal a judecat o afacere, fără să discute și să motiveze în corpul hotărîrii că afacerea a fost privită ca civilă sau comercială, singurul criteriu pentru a ști dacă s'a judecat o afacere civilă sau comercială este însăși natura afacerii.*

Imprejurarea că sentința ar fi intitulată de «sentință civilă», nu decide cîtusi de puțin că natura afacerii judecată este și civilă, de oare-ce titulatura a putut să fie pusă dintr'o eroare a grefierului.

2. *Dispozițiile articolului 108 din Procedura civilă nu-și poate avea vre-o aplicațiune la tribunalele cari nu au o secție deosebită comercială, întru cît asemenea tribunale au și jurisdicția civilă și jurisdicția comercială.*

Decisiunea No. 530/904. — Respins, în urma unei divergențe, recursul făcut de Societatea «Economia», contra decisiunii Curței de apel din Galați, secția I, No. 34/902, dată în proces cu G. și Iancu D. Potop și Eufrosina Canadi.

Curtea,

Ascultînd citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Iulian;

Pe d-l avocat St. Georgescu în desolvarea motivelor de casare; și

Pe d-nii avocați Gr. V. Maniu și Filip Gesticone în combateri;

Deliberînd,

Asupra motivului de casare:

«Exces de putere și violarea art. 318 Pr. civ. și a art. 893 Cod. com. cit și a principiului că termenul de apel se socotește după felul hotărîrii pronunțate.

Curtea de apel considerînd afacerea comercială cu toate că acțiunea a fost intentată ca civilă și tot ast-fel a fost judecată de Trib. Putna, intitulînd «sentință civilă», a respins apelul ca dat peste termen, de și este făcut în termenul prescris de art. 318 Pr. civ.»

«Violarea art. 108 Pr. civ.—Curtea de apel nu mai putea admite declinatoriul de oare-ce nu a fost propus la prima instanță».

Avînd în vedere decizia supusă recursului, prin care Curtea de apel a respins ca tardiv apelul făcut de recurenta Societate contra sentinței Tribunalului, pe motiv că afacerea fiind comercială, apelul trebuia făcut în termenul prevăzut de art. 904 Cod. com.;

Considerînd că instanțele judecătorești avînd plenitudinea jurisdicțiunii, ele sunt competente să judece atât afacerile civile cit și cele comerciale;

Că atunci cînd un Tribunal a judecat o afacere, fără să discute și să motiveze în corpul hotărîrii că afacerea a fost privită ca civilă sau ca comercială, singurul criteriu spre a ști dacă s'a judecat o afacere civilă sau comercială este însăși natura afacerii;

Considerînd că împrejurarea că sentința ar fi intitulată de «sentință civilă», nu decide cîtusi de puțin că natura afacerii judecată este și civilă, de oare-ce titulatura a putut să fie pusă dintr'o eroare a grefierului;

Considerînd, în specie, că Curtea de apel consta-

tînd în fapt că afacerea este comercială și fiind într'adevăr comercială, conform art. 3 Cod. comere., cu drept cuvînt a aplicat dispozițiile din Codul de comerț în privința termenului de apel;

Considerînd că dispozițiile art. 108 Pr. civ. nu-si poate avea vre-o aplicațiune la tribunalele cari nu au o secție deosebită comercială, precum este Tribunalul de Putna. întru-cît asemenea tribunalele au și jurisdicție civilă și jurisdicție comercială;

Că de aceea, din toate punctele de vedere, motivul este nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția III

Audiența de la 27 Maiu 1904

Președenția D-lui N. BUDIȘTEANU, Președinte

Ștefan Alexandrescu cu Vasile I. Ionescu

Deciziunea comercială No. 56

Acțiune introdusă ca comercială. — Judecarea ei în civil. — Termenul de apel. — Aplicarea legii comerciale. — (Art. 904 C. com.; art. 318 Pr. civ.).

Cînd o acțiune este introdusă în instanță ca comercială, ea tot comercială rămîne, și regulile dreptului comercial sunt aplicabile, chiar dacă ea a fost judecată de judecătorii Trib. sau Curței constituite în civil, întru cît natura acțiunii ast-fel cum a fost introdusă nu poate fi schimbată de judecătorii.

Ast-fel, într'o acțiune intentată ca comercială, termenul de apel este acel al legii comerciale, de și chestiunea a fost privită și judecată de instanțele judecătorești ca civilă.

S'a ascultat: d-l avocat Pretorian din partea intimatului Vasile I. Ionescu în desvoltarea incidentului de tardivitate a apelului și d-l avocat Max Gaster din partea oponentului apelant Ștefan Alexandrescu, în combateri.

Curtea,

Avînd în vedere opozițiunea făcută de Ștefan Alexandrescu, în contra decisiunii acestei Curți No. 227 din 1903, prin care i s'a respins ca nesustînut apelul în contra sentinței No. 67 din 1903, a Tribunalului Prahova, secția II;

Avînd în vedere că opozițiunea se constată că este făcută în termen fiind comunicată decisiunea la 3 Noembrie 1903 și opoată la 6 ale aceleși luni, ast-fel că afacerea se pune în starea de mai înainte;

Avînd în vedere însă că, în ce privește apelul, pentru a se putea calcula de este sau nu în termen făcut, urmează a se vedea natura afacerii, adică de este comercială sau civilă;

Avînd în vedere că din petiția introductivă a acțiunii se constată că reclamantul a intentat și a înțeles a fi judecată acțiunea sa ca comercială; că intitulatura sentinței de civilă sau enunțarea vre-unui articol în sentință nu poate schimba natura cum reclamantul a cerut a fi judecat nereșind această a sa voință din vre-o declarație făcută înaintea Tribunalului;

Că atunci cînd un tribunal a judecat o afacere fără să discute și să motiveze în corpul hotărîrii că afacerea a fost privită alt-fel de cum partea a cerut a fi judecat, singurul criteriu este însăși natura afacerii; că în specie natura afacerii este comercială, pentru că este vorba de un mandat comercial: Vasile Ionescu era însărcinat de apelant a căuta cumpărători pentru mărfurile (spirt) ce se vindea de St. Alexandrescu;

Că dar, sentința fiind comercială, termenul de apel este cel acordat prin art. 904 Cod comercial, adică de 30 zile de la comunicare, fiind dată în absența pîritului; că ea fiind comunicată la 6 Martie 1903, cum se dovedește din procesul-verbal de predare, și apelul făcut la 25 Aprilie 1903, el este tardiv.

Pentru aceste motive, Curtea, în majoritate, constată că apelul făcut de Ștefan Alexandrescu este tardiv, etc.

(ss) N. Budișteanu, D. Giuvaru, G. Flaișten, I. E. Dobrescu.

Opiniune separată

În vedere că părțile a primit să se judece civil, adică după dreptul comun, din care cauză Tribunalul a și dat sentința civilă, ceea-ce rezultă din faptul că în loc să dea dobândă comercială de 6%, o dă de 5% adică civilă, iar la finele sentinței declară că părțile au dreptul de apel de 2 luni, nu de una; așa dar apelul este în termen.

(s) Sp. Stătescu

Notă.—La 25 cor. fiind a se judeca această afacere de către Inalta Curte de casație, ne rezervăm dreptul a reveni asupra acestei interesante chestiuni, după ce Inalta Curte și va spune cuvântul său. (N. R.)

TRIBUNALUL JUDEȚULUI SUCEAVA

Audiența de la 8 Iunie 1904

Președenția D-lui I. A D A M, Jude instructor

Ion N. Pascariu cu V. Al. Popirtoaei

Sentința civilă No. 239

Mărturisire judiciară. — Alegațiuni făcute de un avocat în scopul apărării clientului său. — Dacă au caracterul unei mărturisiri judiciare. — Condițiunile cum trebuie făcută o mărturisire judiciară. — (Art. 124 din Pr. civilă).

Inceput de dovadă scrisă. — Cum trebuie să fiă un act spre a avea acest caracter. — (Art. 1197 din Codul civil).

1. *Alegațiunile făcute de un avocat în scopul apărării clientului său nu au caracterul unei mărturisiri făcute de parte în justiție, căci mărturisirea trebuie făcută de însuși partea sau de un împuternicit a face anumită mărturisire, pe care, atît partea cît și împuternicitul, trebuie să o iscălească, și de nu vrea să iscălească, sau partea nu știe carte, să se menționeze aceasta în procesul-verbal al ședinței.*

Numai o astfel de mărturisire poate fi opusă părții.

2. *Inceput de dovadă scrisă, care să se poată complecta cu dovada cu martori, este un act cu scriptura acelu în contra cărui s'a format petițiunea.*

Tribunalul,

Avînd în vedere că în fapt se constată următoarele: în anul 1903. Neculae Pascariu a chemat în judecată înaintea Judecătoria de Pace din Pașcani pe Vasile Alexandru Popârtoaei cerînd a-i plăti suma de 673 lei prețul a două făclii pămînt, pe care pîritul le ar fi cumpărat de la defunctul Vasile N. Pascariu fratele reclamantului, iar în cas contrar cere rezilierea vînzării pentru neplata prețului și astfel a-i delasa acel pămînt în stăpînire sa. La înfățișare avocatul pîritului în apărare a zis că pîritul n'a plătit prețul dar nu deține pămîntul și prin urmare cere respingerea reclamației. Reclamantul ne făcînd dovadă, judecătorul i-a respins acțiunea. Cartea de judecată a fost apelată de reclamant și tribunalul, găsind că acțiunea este de competența tribunalului în primă instanță își declină competența. Reclamantul în urmă intență tot această acțiune înaintea tribunalului în primă instanță;

Avînd în vedere că reclamantul prin avocații săi susține astăzi că declarația făcută de avocatul pîritului înaintea Judecătoria de Pace, este o mărturisire judiciară a părții și face deplina dovadă în jus-

tiție. Și în tot cazul, dacă nu e o dovadă complectă este un început de dovadă, și pentru a o complecta cere a i se admite dovada cu martori. Iar în caz cînd tribunalul ar găsi că dovada cu martori nu este admisibilă în specie dă jurămint pîritului;

In drept:

Considerînd că alegațiunile făcute de un avocat în scopul apărării clientului său nu au caracterul unei mărturisiri făcute de parte în justiție; că art. 124 Pr. civilă regulînd mărturisirea făcută în justiție dispune că ea trebuie făcută de însuși partea sau de un împuternicit a face anumită mărturisire, pe care atît partea cît și împuternicitul trebuie să o iscălească, și de nu vrea să iscălească sau partea nu știe carte, să se menționeze aceasta în procesul-verbal a ședinței, și numai mărturisirea făcută în acest fel conform art. 124 Pr. civilă, poate fi opusă părții, căci așa regulează acest art. cînd zice: aceste mărturisiri nu vor putea fi opuse celui ce le a făcut dacă nu vor fi semnate de dînsul sau de împuternicit. Motivele pe care s'a bazat legiuitorul cînd a redactat art. 124 din noua procedură sunt că partea după ce a făcut mărturisirea să o controleze, și acest control se adeverește numai prin iscălitura părții și numai atunci mărturisirea face deplină dovadă în justiție contra părții care a mărturisit;

Considerînd că din copirinsul art. 124 Pr. civilă rezultă clar că chiar mărturisirea făcută de parte înaintea tribunalului, dacă ea nu va fi semnată de partea care a făcut-o, o poate contesta, de oare ce nefiind iscălită, este necontrolată de parte; și prin urmare o asemenea mărturisire nu i se poate opune în caz cînd o contestă. Și aceasta este cu atît mai adevărat cu cît trebuie să se traducă just înțelesul cuvintelor celui care face o mărturisire și să nu se strecoare erori în redactarea mărturisirii, ceea ce nu se poate ști dacă partea nu își controlează mărturisirea sa și nu o consfințește prin iscălitura sa;

Considerînd că, în specie, ne găsim în fața unei alegațiuni făcute de un avocat în interesul apărării și nu în fața unei mărturisiri făcute conform art. 124 Pr. civilă, și prin urmare această alegațiune nu poate face dovadă în justiție;

In ceea ce privește dovada cu martori:

Avînd în vedere că început de dovadă scrisă, care se poate complecta cu dovada cu martori este un act cu scriptura acelu în contra cărui s'a format petițiunea, după cum o spune art. 1197 Cod civil, că în specie nu se prezintă un act scris sau iscălit de pîrit și, prin urmare, dovada cu martori este inadmisibilă;

Avînd în vedere că reclamantul prin avocații săi a susținut în ședință că mărturisirea făcută de avocatul pîritului este judiciară, iar pîritul prin avocatul său a opus că este o mărturisire extra-judiciară;

Considerînd că chiar dacă ar fi vorba de o mărturisire judiciară sau extra judiciară, proba testimonială și în acest caz nu ar fi admisibilă; pentru că în cazul d'intîi mărturisirea prin sine însuși ar face deplină dovadă; și în cazul al doilea, suma este mai mare de 150 lei vechi;

Pentru aceste motive, redactate de d-l I. Adam, Jude instructor, tribunalul, respinge, etc.

(ss) I. Adam, Livaditi.

JUDECĂTORIA OCOLULUI TURNU-SEVERIN

Audiența de la 18 Iunie 1904

Cartea de judecată No. 712

Mihai Anastasiu cu St. Nenovici, Ecet. Șuici și I. Popeanu

Urmărire silită. — Vînzarea obiectelor urmărite. — Prețul eșit din vînzare.—Tablou de distribuirea acestui preț. — Contestație la tablou făcută de un creditor. — Dacă trebuie ca creanța acestui creditor să fie definitivă.—Poprire.—(Art. 430, 452 și 455 Proc. civilă)

Gagiu.—Materie comercială. — Condițiuni pentru ca

creditorul gagist să fie plătit cu privilegiu din sumele eşite din vânzarea obiectelor puse în gagiu.—Poseziunea acestor obiecte. — Act scris când suma garantată prin gagiu trece de 500 lei.—Act cu dată certă.—(Art. 478 și 480 Codul comercial; art. 1686 și 1132 Codul civil).

1. *Creditorul unui datornic nu se poate împotrivi nici la executarea urmăririi făcută de un alt creditor, nici la vânzarea obiectelor, însă el are dreptul a se opune, la distribuirea sumei provenită din vânzare pînă la regularizarea pretențiilor sale, adică pînă la judecarea calității creanței sale, și în contestația ce face la tabloul de distribuire a prețului eșit din vânzare creditorul nu e dator a însoți cererea sa și de titlul ce posedă, e destul să indice cauzele, rămînînd a se aprecia valoarea lor la distribuirea prețului.*

Creanța contestatorului nu e necesar a fi definitivă, de oare-ce creditorul oponent poate să facă chiar poprire pe sumele rezultate din vânzare cu toate că nu are act înscris.

2. *Asemănat art. 478 și 480 din Codul comercial, pentru ca un creditor gagist să aibă preferința a fi plătit cu privilegiu din sumele obținute din vânzarea obiectelor puse în gagiu, trebuie ca lucrul dat în gagiu să se afle în posesiunea creditorului sau a altei persoane aleasă de părți, și dacă gagiul constituit este pentru o sumă mai mare de 500 lei, să fie constatat printr'un act scris spre a putea fi opozabil terțiilor.*

Acest act trebuie înregistrat în regulă, adică să aibă dată certă, în circumstanțele prevăzute de art. 1132 din C. c. care să excludă ast-fel o idee de fraudă sau de coluziune și care s'ar practica foarte ușor prin antidatarea actului de gagiu.

Judecata,

Avînd în vedere contestația făcută de d-l Mihaiu Anastasiu, prin procurator d-l avocat N. Cutudache, în contra tabloului de distribuirea sumei rezultată din vânzarea unei locomobile a debitorilor Domenico și Rudolf Felicaneno, vânzare efectuată după cererea creditorilor urmăritori Ștefan Nenovicî, Ecaterina Șuică și Ioan Popeanu, cerînd a fi înscris cu privilegiu în tablou, cu suma de lei 520, cu dobînda de 6% și 40 lei cheltueli de judecată, ce are a lua de la debitorii pe baza cărței de judecată No. 1198/903 și investită cu titlu executoriu;

Avînd în vedere că unul dintre creditorii urmăritori Ștefan Nenovicî, pe baza cărței de judecată No. 922/903, rămasă definitivă și investită cu titlu executoriu pentru o sumă de bani, ce avea a lua de la debitorii Rudolf și Domenico Felicaneno, scoate în vânzare o locomobilă sistem Robert et Co. patent Lincoln Noiobi, că în ziua de 13 Septembrie 1903, se efectua vânzarea, prinzîndu-se suma de lei 766.30, și viind în concurență cu creditorii Ion Popeanu și Ecaterina Șuică, se face tabloul de distribuirea sumei obținută de vânzare;

Avînd în vedere că din lucrările din dosar, se constată, că contestatorul de astăzi, cu cererea înregistrată la No. 15502 din 18 Septembrie 1903, se opune la distribuția sumei, de oare-ce ar fi și dînsul creditor al debitorilor Rudolf și Domenico Felicaneno;

Avînd în vedere la obiecțiunea ridicată de pîrți, că contestația făcută, cată a fi respinsă, întru cît contestatorul în momentul facerii tabloului de distribuirea sumei obținută din vânzare, n'avea titlu definitiv, nu este întemeiată, de oare-ce art. 430 Pr. civ. nu cere ca aceste titluri să fie definitive, creditorul datornicului nu se poate împotrivi nici la executarea urmăririi nici la vânzarea obiectelor, el are dreptul însă a se opune la distribuirea sumei provenită din vânzare pînă la regularizarea pretențiilor sale, adică pînă la judecarea calității creanței sale. Creditorul oponent nu e dator a însoți cererea sa și de titlul ce posedă, e destul să in-

dice cauzele, rămînd a se aprecia valoarea lor la distribuirea prețului. Această creanță nu e necesar a fi definitivă, de oare-ce creditorul oponent poate să facă chiar poprire pe sumele rezultate din vânzare și aceasta conf. al. b de sub art. 455 Pr. c. cu toate că nu are act înscris;

Avînd în vedere că contestatorul, după ce s'a opus la distribuirea sumei, a făcut contestație la tablou, că de și tabloul este făcut în ziua de 2 Octombrie 1903 și contestația la 9 Noembrie 1903, întru cît însă creditorii urmăritori, n'au comunicat și creditorului oponent acest tablou, contestația este făcută în lăuntru termenului prevăzut de art. 452 Pr. civ.;

Avînd în vedere însă, că contestatorul, cere a fi înscris în tablou, cu privilegiu prevăzut de art. 480 C. com. susținînd că de și cartea de judecată No. 1198/903, este obținută pe baza unei cambii, dar pentru garantarea acelei datorii, i s'a constituit de către debitorii Rudolf și Domenico Felicaneno în gagiu o locomobilă fabrica Robert & Co. Lincoln Noiobi și care locomobilă a fost vîndută de creditorul urmăritor Ștefan Nenovicî;

Avînd în vedere că Codul comercial prevede în art. 478 și 480 formalitățile, cari trebuiesc îndeplinite ca creditorul gagist să aibă preferința a fi plătit cu privilegiu din sumele obținute din vânzarea obiectelor puse în gagiu și aceste condițiuni sunt; 1) că dacă gagiul constituit este pentru o sumă mai mare de 500 lei, spre a putea fi opozabil terțiilor, să fie constatat printr'un act scris și al 2-lea) ca lucrul dat în gagiu, să se afle în posesiunea creditorului, sau a altei persoane aleasă de părți. În ce privește a doua condițiune, este îndeplinită, întru cît din procesul-verbal de sequestru asigurator dresat în ziua de 20 Iunie 1903, de comisarul P. Pîrvan, se constată că locomobila Robert & Co. Lincoln Noiobi, se afla în momentul sequestrării în curtea caselor contestatorului Mihai Anastasiu, unde s'a și lăsat și ca atare conf. art. 430 C. com. ult. al., este presumțiunea că obiectul în gagiu, se afla în posesiunea creditorului. În cît privește prima condițiune, adică existența unui act scris, pentru a fi opozabil terțiilor cînd gagiul constituit întrece suma de lei 500, este o formalitate anume prevăzută și cerută de art. 478 C. com. și această dispozițiune, a fost luată ca o măsură de precauțiune spre a se evita fraudele, împedind ca comersanții cari ar fi aproape de faliment să constitue gagiu în fovearea unora spre a sustrage altora, parte din averea sa. Chestiunea care urmează a se ști, este ce a înțeles legiuitorul prin *act scris*, un simplu act scris și emanat de la debitor către creditorul gagist fără nici o formalitate, ori acest act scris trebuie să îndeplinească oare-cari condițiuni, spre a putea fi opozabil terțiilor? E adevărat că Codul comercial în art. 478, nu arată condițiunile cum trebuie făcut acest act, dar acolo unde nu avem dispozițiuni categorice în Codul comercial, ori contrariu Codului civil, nu călăuzim de dreptul comun și chiar și în trimiterile ce le face acest articol se referă la materia probelor din Codul civil și la art. 1686 C. civ. pentru a exista preferința creditorului se cere un *act înregistrat în regulă*. Cuvintele înregistrate în regulă, nu pot să aibă alt sens, de cît că actul care constată amanetul, gagiul, să poarte o dată certă, care să excludă ast-fel o idee de fraudă sau de coluziune și care s'ar practica foarte ușor prin antidatarea actului de gagiu. Actele capătă dată certă prin una din circumstanțele prevăzute de art. 1132 C. civil;

Considerînd că actul de gagiu prezentat de contestator de și este făcut înscris, fiind pentru o sumă mai mare de 500 lei, întru cît însă acest înscris nu are dată certă, așa cum cere art. 1132 C. civ., contestatorul a pierdut dreptul de a fi plătit cu privilegiu asupra lucrului ce i s'a constituit în gagiu, rămînd creanța sa, o simplă creanță chirografară.

Pentru aceste motive, admite în parte contestația, etc
Judecător (s) P. Patriciu

JUDECATORIA OCOLULUI M IASI

Audiența de la 29 Maiu 1904

C. Tincu cu S. Rauch

Cart. a. de judecată No. 765

Donație de bunuri mobile. — Descrierea și prețeluirea bunurilor dăruite. — Sancțiunea acestei dispoziții. — Nulitate absolută. — Inexistența donațiunei. — Art. 827 C. civ.

Judec. de ocol. — Plenitudinea de jurisdicție. — Competența sa de a examina validitatea actelor emenate de la o instanță superioară.

1. Atât din art. 827 C. civ., cât și din motivele acestui text rezultă că, în donațiunile de obiecte mobiliare, aceste obiecte trebuie să fie descrise și mai ales prețeluite în mod individual, articol cu articol, o prețeluire generală (en bloc) ne fiind valabilă și echivalând cu o lipsă totală de prețeluire; și aceasta pentru motivul că scopul actului estimativ individual, cerut de art. 827, este de a asigura irevocabilitatea darului și de a fixa consistența obiectelor dăruite.

2. Actul estimativ, de care s'a vorbit mai sus, fiind cerut de lege ad solemnitatem, ca o condiție esențială a donației, lipsa sa nevaliditatea lui, atrage după sine nulitatea absolută și inexistența donațiunei cu toate consecințele care decurg din această nulitate. O asemenea nulitate poate, deci, fi propusă de ori ce parte interesată, în specie de un creditor.

3. Judecătoria de ocol, fiind chemată astăzi a se pronunța asupra acestei chestiuni în mod incidental, spre a decide care sunt efectele juridice ale actului estimativ, prescris de art. 827, are căderea de a examina validitatea și caracterul actelor emenate de la o instanță superioară (în specie tribunalul); de oare-ce ea exercită, în limitele competenței sale, o plenitudine de jurisdicție.

Judecata,

Având în vedere contestația făcută de Canst. Tincu, în calitate de administrator legal al averii ficei sale minore, Natalia Tincu, la sechestrul aplicat de creditorul urmărilor Solomon Rauch, pe mobilele din casa locuită de debitorul Canst. Tincu, pentru plata sumei de 240 lei datorită de acesta, în baza unei cambii din 1901.

Având în vedere că din debaterile urmate și din actele prezentate se constată în fapt că creditorul Solomon Rauch, având a lua suma de 240 lei, în baza unei cambii din 1901 de la Constatin Tincu, aplică un sechestrul pe mobilele din casa numitului debitor care, la rîndul său, în calitate de tată și administrator legal, face prezenta contestație la urmărire pretinzând că mobilele sechestrate în casă sunt proprietatea exclusivă a ficei sale minore, Natalia Tincu, în baza unui act de donațiune.

Considerând, în drept, că numitul contestator, pentru a dovedi că mobilele sechestrate sunt proprietatea ficei sale, a prezentat actul de donație autentificat de Tribunalul Iași, secția III la No. 130/902, în care diferitele mobile și obiecte donate sunt estimate în mod cu totul general și vag la suma de 400 lei, fără a cuprinde o estimare individuală a fie-cărui articol în parte.

Având în vedere că din însuși textul articolului 827 C. c., cit și din motivele care au determinat pe legiuitor de a prevedea o asemenea dispoziție în lege, rezultă

în mod neîndoios că, în donațiile de obiecte mobiliare, este de absolută nevoie ca aceste obiecte să fie descrise și mai ales prețeluite în mod individual, articol cu articol, o prețeluire generală, en bloc, ne fiind valabilă și echivalând cu o lipsă totală de prețeluire (*); cel mult o atare prețeluire e suficientă în cazul cînd donația cuprinde un lucru cu accesoriile sale. În adevăr, unul dintre scopurile principale ale actului estimativ, individual cerut de art. 827 C. c., este de a asigura irevocabilitatea donației și de a fixa consistența obiectelor donate, ast-fel ca dăruitorul său moștenitorii lui, care ar fi înstrăinat parte din aceste obiecte, să poată fi tras la răspundere de către donatar pentru a plăti valoarea lor; or, în lipsa actului estimativ individual, donatarul ar fi în imposibilitate de a dovedi valoarea lucrurilor înstrăinate, și donația ar rămînea atunci fără efecte.

Având în vedere că asupra acestui punct întreaga doctrină juridică este de acord (Demol., XX, 538; Aubry et Rau, V, 483; Laurent, XII, 383; Baudry et Colin, IX, 556; D. Alexandresco, IV, p. 117).

Având în vedere că, pe de altă parte, actul estimativ individual este cerut de legiuitor ad solemnitatem, ca o condiție esențială a donației, ast-fel că lipsa sa nevaliditatea lui atrage după sine nulitatea absolută și inexistența donației, cu toate consecințele ce decurg de aci; (a se vedea în această privință doctrina nouă, reprezentată prin Baudry et Colin, vol. IX, p. 556; M. Planiol, vol. III, pag. 741; — Contră: D. Alexandresco, IV, p. 118).

Având în vedere că aceste fiind defectele inerente actului de donație prezentat în instanță, în asemenea caz, proprietatea obiectelor mobile prevăzute în el nu s'a putut transmite în patrimoniul Nataliei Tincu și, deci, acele obiecte pot fi urmărite de creditorii debitorului C. Tincu, întru cît se află în casa și în posesia de fapt a sa, ceea-ce, pe de altă parte, constituie o puternică presumpție juris tantum că aceste obiecte sunt proprietatea zisului debitor;

Având în vedere că, în specia noastră, fiind vorba de o nulitate absolută, ori ce creditor, care are un interes actual se poate prevala de ea.

În ce privește chestiunea de a se ști dacă această instanță este sau nu competentă de a examina validitatea intrinsecă a actului de donație autentificat de tribunal;

Având în vedere că, în specia noastră, nu este vorba de o adevărată anulare a actului de donație pentru că tribunalul n'ar fi observat formele necesare la autentificare, sau ar fi făcut afirmări neexacte, ci e vorba pur și simplu de a se examina care sunt efectele juridice ale lipsei actului estimativ individual dintr'un act de donație de o valoare inferioară sumei de 1500 lei; judecata fiind chemată bine înțeles de a se pronunța asupra acestei chestiuni în mod numai incidentul în considerentele sale, iar nu a declara nevaliditatea actului de donație într'un capitol special și distinct al dispozitivului hotărîrii sale;

Considerând că din acest punct de vedere judecătoria de ocol este în drept de a examina valabilitatea și caracterul actelor emenate de la o instanță superioară, de oare-ce, în limitele competenței sale speciale fixate de art. 55 și 62 din legea organică a judecătorilor de pace, el exercită o plenitudine de jurisdicție.

(*) Vezi în acest sens: Bayle-Mouillard asupra lui Grenier, *Donations et testaments*, II, pag. 80, nota a (ed. din 1846), T. Huc, VI, 225, pag. 292. Sunt însă cazuri în care prețeluirea articol cu articol este cu neputință. Ast-fel ar fi, de exemplu, cazul în care s'ar fi dăruit o bibliotecă, o colecție de monezi, etc. În toate aceste cazuri o prețeluire en bloc este suficientă. Vezi Bayle-Mouillard asupra lui Grenier, *op. și loco supra cit.* T. Huc, *loco cit.* (D. A.)

Că, ast-fel fiind, contestația de față fiind neîntemeiată, urmează a fi respinsă.

Pentru aceste motive, respingem contestația, etc.

Judecător : (s) Vesp. Erbiceanu.

Observație.—Precum vedem, cartea de judecată a judec ocol. II Iași, ce publicăm astă-zi, admite, în privința actului estimativ prescris de art. 827 C. civ., teoria contrară acelei susținută de noi atât în Comentariile noastre de drept civil, cât și în adnotația ce însoțește sentința trib. Ilfov, reprodusă în coloanele acestui diar (1).

Am cetit cu mare plăcere această sentință a distinsului nostru fost elev, d-l Erbiceanu, și i facem complimentele noastre pentru modul cum d-sa și-a motivat părerea. Argumentele sale n'aū avut însă darul de a ne convinge. Chestiunea fiind controversată, rămânem de o cam dată fie-care cu părerea noastră, așteptând sentința tribunalului, înaintea căruia chestiunea este încă pendentă.

Argumentele pe care le-am dat în observația la care ne referim mai sus, și care se pot vedea în No. sus citat al acestui diar, p. 575, ne par peremptorii. Nu se poate dice, în adevăr, că o formalitate care, după părerea tuturor, poate fi înlocuită prin echivalente (2), precum este în specie, ar fi prescrisă *ad solemnitatem*; întru-cât știut este că formele solemne nu pot fi înlocuite prin acte echivalente. Apoi, dispoziția prevădută de art. 827 C. civ., fiind o dispoziție tradițională, imprumutată de la ordonanța franceză din 1731, trebuie s'o interpretăm prin această ordonanță; și vechii comentatori ai dreptului francez ne arată că actul estimativ nu era impus nici atunci ca o condiție esențială a donațiunei. Iată, foarte pe scurt, slabele motive pe care ne întemeiem spre a decide chestiunea în sens contrar, rămânând ca tribunalul să-și dică, în ultim resort, cuvântul său, cînd atunci promitem de a reveni mai pe larg asupra acestei însemnate chestiuni.

Cât pentru al doilea punct judecat de Judecăt. ocol. II din Iași, cu privire la examinarea validității sau nevalidității actelor emanate de la o instanță superioară, ea nu suferă, după noi, nici-o dificultate, și jurisprudența s'a pronunțat mai în tot-deauna în acest sens (3). D-l Corneliu Botez, în meritoria sa lucrare, *Codicele de ședință al judecătorului de pace*, p. 141 urm., dovedește

foarte bine acest lucru, citând în acest sens o sentință foarte juridică a tribun. de Roman, publicată în *Dreptul* din 1899, No. 67.

D. Alexandresco

Noul regulament al facultăților de drept

Zilele acestea s'a trimis spre aprobare, Consiliul de Miniștri, și de la 1 Noembrie se va pune în aplicare noul regulament al facultăților de drept, elaborat de Ministerul instrucțiunei publice.

Acest Regulament, a cărui necesitate era de mult simțită, introduce și reglementează doctoratul în drept *la ambale facultăți*.

Doctoratul se imparte în două ramuri: Partea juridică și științele de stat.

Tesa este desființată pentru licență și menținută numai pentru doctorat. Pe lângă tesa se mai introduce încă o disertațiune scrisă asupra unei materii aleasă cu invoirea președintelui tesei.

Juriul pentru doctorat, la primele două examene, se compune din patru profesori, iar pentru cele-lalte, din cinci profesori.

Pentru examenele de licență, juriul se compune din doi profesori.

Pentru licență, examenele durează o jum. oră, iar pentru doctorat o oră și jum. Pentru tesa examenul durează două ore.

Notele la licență și doctorat se dau cu bile, albe, roșii și negre.

Pentru a fi admis la licență, candidatul trebuie să aibă toate bilele roșii, cel puțin.

Pentru primele două examene de doctorat, candidatul trebuie să întrunească cel puțin două albe, iar restul roșii.

O bilă neagră atrage respingerea candidatului. După trei respingeri, candidatul este exmatriculat.

Numele candidaților cari aū trecut examene cu toate bilele albe, se publică prin Monitor.

Pe viitor nu vor mai fi de cit două sesiuni de examene: una la 1 Octombrie, iar a doua la 1 Iunie.

Candidații nu sunt admiși la examene de cit numai atunci cînd se constată că aū frecventat în mod regulat toate cursurile.

Inscrierile la examene nu se pot face de cit în termen de șase zile.

Verificarea diplomelor emanate de la o facultate străină, recunoscută de Statul străin respectiv și de Consiliul facultăților, consistă în două examene: unul oral și altul scris. Acest scris durează trei ore cel puțin, și cel mult cinci ore. Materia probei orale se aduce la cunoștința candidatului cu 24 ore înainte. În vederea înființării Doctoratului, se creează mai multe catedre.

Acest regulament cuprinde multe alte chestii de detalii care, pentru moment, ne scapă. Ele vor fi însă în curînd cunoscute, pentru că el va intra în aplicare la 1 Noembrie viitor. Numai doctoratul va rămâne, de bună seamă, în suspensie, până la anul viitor, de oare-ce înființarea lui nu se poate face de cât prin lege.

(1) Veđi *Curierul Judiciar* din 17 Octombrie 1904, No. 68.

(2) Veđi Saintespès-Lescot, *Don. etre vifs et testaments*, III, art. 948, No. 800.

(3) Veđi Jud. ocol. Strehaia și Bolintin, *Curierul Judiciar* din 1901, No. 46 și din 1903, No. 51 (această din urmă cu observația interesantă a d-lui Ștef. Scriban).—*Contră*: Trib. Botoșani, considerente reproduse de d-l C. Botez, *op. infră cit.*, p. 141.